

PREDLOG

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODBRANI

Član 1

U Zakonu o odbrani ("Službeni list RCG", broj 47/07 i "Službeni list CG", br. 88/09 i 14/12) član 2 mijenja se i glasi:

"Odbrana Crne Gore je osnovna državna funkcija, koju organizuju i sprovode nosioci odbrambenih priprema, kojom se obezbjeđuje suverenitet, nezavisnost i teritorijalni integritet Crne Gore.

Odbrana Crne Gore može se sprovoditi samostalno ili u okviru Sjevernoatlantskog saveza, u skladu sa Ustavom, zakonom i međunarodnim ugovorom.

Odbrana Crne Gore ostvaruje se i kroz učešće u izgradnji i održavanju međunarodnog mira, bezbjednosti i povjerenja, kao i ispunjavanju obaveza preuzetih u okviru Sjevernoatlantskog saveza."

Član 2

U članu 4 stav 1 tačka 4 riječi: „NATO i EU“ zamjenjuju se riječima: „Sjevernoatlantski savez i Evropsku uniju“.

Član 3

U članu 5 stav 1 tačka 8 poslije riječi: "Strategijski pregled odbrane Crne Gore" dodaju se zarez i riječi: "Dugoročni plan razvoja odbrane".

Tačka 10a mijenja se i glasi:

"10a) Strategijski pregled odbrane Crne Gore je polazni programski dokument kojim se daju pregled vojnih sposobnosti, opšte smjernice za nastavak reforme u oblasti odbrane, kao i osnove za unapređivanje odbrambenih sposobnosti radi izvršavanja misija i zadataka Vojske;".

Poslije tačke 12 dodaje se nova tačka koja glasi:

„13) Dugoročni plan razvoja odbrane je dokument planiranja odbrane u kojem se utvrđuju dugoročni ciljevi i prioriteti razvoja odbrane, osposobljavanje Vojske, sadržaj i dinamika razvoja, finansiranje i druga pitanja od značaja za funkcionisanje i razvoj sistema odbrane.“

Član 4

U članu 12 riječi: „stalno nastanjenje“ zamjenjuju se riječima: „stalni boravak“.

Član 5

U članu 35 stav 1 poslije tačke 1 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

“1a) donosi odluku o upotrebi jedinica Vojske radi podrške organu uprave nadležnom za poslove policije u zaštiti državne granice, na predlog organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove;

1b) predlaže Skupštini upućivanje zahtjeva Sjevernoatlantskom savezu za pomoć u odbrani Crne Gore;

1c) imenuje i razrješava vojno diplomatske predstavnike;”.

Poslije stava 1 dodaju se tri nova stava koji glase:

„Odlukom iz stava 1 tačka 1a ovog člana odlučuje se o operativnom i taktičkom komandovanju i kontroli jedinica Vojske.

U izvršavanju odluke iz stava 1 tačka 1a ovog člana profesionalno vojno lice je ovlašćeno da daje upozorenja, izdaje naređenja i privremeno ograniči kretanje lica.

Ovlašćenja iz stava 2 ovog člana primjenjuju se u skladu sa propisima kojima se uređuje vršenje policijskih poslova i primjena policijskih ovlašćenja.“

Član 6

U članu 36 stav 1 tačka 1 poslije riječi: „Crne Gore“ tačka-zarez zamjenjuje se zarezom i dodaju riječi: „Strategijski pregled odbrane Crne Gore i Dugoročni plan razvoja odbrane;“.

Poslije tačke 8 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

“8a) organizuje zdravstvenu zaštitu za lica u službi u Vojski i državne službenike i namještenike u Ministarstvu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita;

8b) predlaže Savjetu za odbranu i bezbjednost imenovanje i razrješenje vojno diplomatskih predstavnika;”.

Stav 2 mijenja se i glasi:

„Ministar nadležan za poslove odbrane (u daljem tekstu: ministar) je civilno lice.“

Član 7

Poslije člana 38 dodaje se novo potpoglavlje i dva nova člana koji glase:

„5a. Odbrana Crne Gore i druge aktivnosti u okviru Sjevernoatlantskog saveza

Član 38a

Odluku o upućivanju zahtjeva Sjevernoatlantskom savezu za pomoć u odbrani Crne Gore donosi Skupština.

Ako Skupština nije u mogućnosti da se sastane, odluku iz stava 1 ovog člana donosi Savjet za odbranu i bezbjednost i podnosi je Skupštini na potvrđivanje čim Skupština bude u mogućnosti da se sastane.

Na osnovu odluke iz st. 1 i 2 ovog člana, Predsjednik Crne Gore upućuje zahtjev za pomoć u odbrani Crne Gore.

Član 38b

Kontrola i zaštita vazdušnog prostora Crne Gore, za potrebe odbrane, može se vršiti samostalno i u saradnji sa članicama Sjevernoatlantskog saveza, u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Kontrola i zaštita iz stava 1 ovog člana obuhvata:

- razmjenu informacija o situaciji u vazdušnom prostoru;
- prelete vojnih vazduhoplova članica Sjevernoatlantskog saveza u miru, u cilju patroliranja i izviđanja (“air policing”);
- upotrebu vojnih vazduhoplova i protivvazduhoplovnih sredstava članica Sjevernoatlantskog saveza.”

Član 8

U poglavljima III. VOJNO OBAVJEŠTAJNI, KONTRAOBAVJEŠTAJNI I BEZBJEDNOSNI POSLOVI čl. 40, 41, 41a, 41b, 41c, 41d i 41e mijenjaju se i glase:

„Član 40

Vojno obavještajni, kontraobavještajni i bezbjednosni poslovi u Ministarstvu i Vojsci organizuju se i vrše u skladu sa ovim zakonom.

Član 41

Vojno obavještajni, kontraobavještajni i bezbjednosni poslovi koji se obavljaju u Ministarstvu obuhvataju:

1) planiranje, koordinaciju, upravljanje, usmjeravanje i kontrolu vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova u Ministarstvu i Vojsci;

2) prikupljanje, obradu i dokumentovanje podataka i informacija o oružanim snagama i odbrambenim sistemima drugih država, kao i drugim aktivnostima u inostranstvu koje su od značaja za odbranu Crne Gore;

3) prikupljanje, obradu i dokumentovanje podataka i informacija o namjerama, mogućnostima i planovima djelovanja fizičkih lica, grupa i organizacija u zemlji kojima je cilj ugrožavanje Ministarstva i Vojske, kao i preuzimanje mjera za otkrivanje, praćenje i suprotstavljanje ovakvim aktivnostima;

4) prikupljanje podataka o krivičnim djelima sa elementima organizovanog kriminala usmjerenim protiv Ministarstva i Vojske kad se kao učiniovi ovih djela pojavljuju zaposleni u Ministarstvu i lica u službi u Vojsci;

5) vršenje bezbjednosnih provjera lica angažovanih po bilo kom osnovu u Ministarstvu i Vojsci;

6) bezbjednosnu zaštitu lica, objekata, sredstava i aktivnosti, kao i obavljanje drugih bezbjednosnih poslova u Ministarstvu i Vojsci;

7) saradnju i koordinaciju prilikom vršenja poslova Vojne policije u otkrivanju i sprječavanju krivičnih djela u Ministarstvu i Vojsci;

8) čuvanje podataka i informacija u skladu sa zakonom i njihovu zaštitu od neovlašćenog otkrivanja, davanja, korišćenja, gubitka ili uništavanja;

9) ostvarivanje i usmjeravanje saradnje sa vojno obavještajnim, kontraobavještajnim i bezbjednosnim službama drugih država i međunarodnih organizacija, u skladu sa međunarodnim standardima, međunarodnim ugovorima i preuzetim obavezama.

Član 41a

Vojno obavještajni, kontraobavještajni i bezbjednosni poslovi koji se obavljaju u Vojsci obuhvataju:

1) planiranje, organizaciju, koordinaciju i realizaciju obavještajnog obezbjeđenja u Vojsci;

2) razvijanje i primjenu vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih doktrina, taktika, tehnika i procedura radi postizanja interoperabilnosti;

3) organizaciju, usmjeravanje i prikupljanje vojno obavještajnih podataka;

4) izradu obavještajnih materijala i dokumenata i njihovo dostavljanje korisnicima;

5) planiranje i realizovanje kontraobavještajne zaštite u Vojsci;

6) planiranje, realizovanje i kontrolisanje mjera bezbjednosti u Vojsci;

7) realizaciju saradnje i razmjene vojnoobavještajnih podataka u skladu sa članom 41 stav 1 tačka 8 ovog zakona.

Član 41b

Poslove iz člana 41 ovog zakona vrši organizaciona jedinica Ministarstva nadležna za vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne poslove (u daljem tekstu: Direktorat).

Direktoratom rukovodi lice koje postavlja Vlada, na predlog ministra, uz pribavljeno mišljenje nadležnog radnog tijela Skupštine.

Lice iz stava 2 ovog člana je civilno lice.

Poslove iz člana 41a ovog zakona vrše profesionalna vojna lica određena Formacijom Vojske.

Član 41c

Lica koja vrše vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne poslove, u skladu sa članom 41 ovog zakona, smatraju se ovlašćenim službenim licima i izdaje im se službena legitimacija.

Sadržaj i obrazac službene legitimacije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 41d

Direktorat prikuplja vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne podatke iz javno dostupnih izvora.

Radi vršenja poslova iz člana 41 ovog zakona, Direktorat može prikljupati podatke i tražiti pomoć u vezi sa prikupljanjem podataka od građana, uz njihovu izričitu saglasnost.

Prilikom vršenja poslova iz stava 2 ovog člana, ovlašćeno službeno lice dužno je da se legitimiše službenom legitimacijom.

Zaposleni u Ministarstvu i lica u službi u Vojsci dužni su da Direktoratu učine dostupnim podatke koji su od značaja za vršenje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova.

Član 41e

Radi vršenja vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova iz člana 41 stav 1 tač. 3, 4 i 5 ovog zakona, Direktorat može prikupljati podatke o licima koja su zaposlena ili po bilo kom osnovu angažovana u Ministarstvu i Vojsci od državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, organizacija, ustanova ili drugih pravnih lica koji na osnovu zakona u okviru svojih ovlašćenja vode registre i zbirke podataka.

Organji, organizacije, ustanove ili druga pravna lica iz stava 1 ovog člana dužni su da, na pisani zahtjev Ministarstva, dostave podatke Direktoratu ili omoguće ovlašćenom službenom licu neposredan uvid u registre i zbirke podataka.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana predstavlja tajni podatak, a njegova tajnost određuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.”

Član 9

Poslije člana 41e dodaje se 14 novih članova koji glase:

„Član 41f

Direktorat može tajno prikupljati vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne podatke primjenom posebnih metoda i sredstava samo prema licima zaposlenim u Ministarstvu i licama u službi u Vojsci.

Podaci iz stava 1 ovog člana prikupljaju se tajno primjenom posebnih metoda i sredstava samo ako se podaci ne mogu prikupiti na drugi način ili je njihovo prikupljanje povezano sa nesrazmernim teškoćama.

Tajno prikupljanje podataka iz stava 1 ovog člana vrši se:

- 1) saradnjom sa licima zaposlenim u Ministarstvu i licima u službi u Vojsci;
- 2) praćenjem i osmatranjem na otvorenom prostoru i javnom mjestu, uz korišćenje tehničkih sredstava za:
  - a) foto dokumentovanje,
  - b) audio, video i druge oblike tehničkog dokumentovanja;
  - 3) nadzorom elektronskih komunikacija i poštanskih pošiljki kojim se pribavljaju podaci o:
    - a) sadržaju komunikacije,
    - b) saobraćaju u elektronskoj komunikaciji,
    - c) lokaciji korisnika;
  - 4) nadzorom i tehničkim snimanjem unutrašnjosti objekata, zatvorenih prostora i predmeta; i
  - 5) otkupom dokumenata i predmeta.

Član 41g

Tajno prikupljanje podataka iz člana 41f ovog zakona vrši se na osnovu pisanog naloga lica iz člana 41b stav 2 ovog zakona, uz saglasnost ministra.

Nalog iz stava 1 ovog člana za primjenu metoda i sredstava iz člana 41f stav 3 tač. 1, 2 i 5 ovog zakona sadrži podatke o identitetu lica na koje se nalog odnosi, vrsti tehničkih sredstava koja se koriste, odnosno načinu dokumentovanja, vremenu trajanja, kao i osnovanosti razloga primjene posebnih metoda i sredstava.

Nalog iz stava 1 ovog člana za primjenu nadzora nad elektronskim komunikacijama i poštanskim pošiljkama iz člana 41f stav 3 tačka 3 ovog zakona sadrži podatke o identitetu lica na koje se nalog odnosi, elektronskom komunikacionom sredstvu i/ili poštanskoj pošiljci, odnosno usluzi, vrsti tehničkih sredstava koja se koriste, načinu primjene, odnosno načinu dokumentovanja, obimu i vremenu trajanja, osnovanosti razloga i okolnostima koje nalaže potrebu primjene ovog oblika prikupljanja podataka.

Nalog iz stava 1 ovog člana za primjenu nadzora i tehničkog snimanja nad unutrašnjosti objekata, zatvorenih prostora i predmeta iz člana 41f stav 3 tačka 4 ovog zakona sadrži podatke o identitetu lica na koje se nalog odnosi, objektu, prostoru ili predmetu za koje se nadzor nalaže, načinu vršenja nadzora, vrsti tehničkih sredstava koja se koriste, načinu primjene, odnosno načinu dokumentovanja, obimu i vremenu trajanja, osnovanosti razloga i okolnostima koje nalaže potrebu primjene ovog oblika prikupljanja podataka.

Član 41h

Nalog za tajno prikupljanje podataka primjenom sredstva i metoda iz člana 41f stav 3 tačka 2 podtačka b ovog zakona, izdaje se na osnovu prethodne odluke predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud), odnosno sudije koji ga, u skladu sa zakonom, zamjenjuje.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju posebne opravdanosti i hitnosti koja zahtijeva da se otpočne primjena sredstva i metode iz člana 41f stav 3 tačka 2 podtačka b ovog zakona, lice iz člana 41b stav 2 ovog zakona može izdati nalog za otpočinjanje primjene tog sredstva i metode, ukoliko bi odlaganje otpočinjanja primjene onemogućilo postizanje svrhe radi koje se predlaže.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, ministar je dužan da, odmah po otpočinjanju primjene sredstva i metode iz člana 41f stav 3 tačka 2 podtačka b ovog zakona, podnese predlog za donošenje odluke iz stava 1 ovog člana.

Ukoliko predsjednik Vrhovnog suda, odnosno sudija koji ga zamjenjuje, u roku od 48 časova od otpočinjanja primjene sredstva i metode iz člana 41f stav 3 tačka 2 podtačka b ovog zakona, ne odobri primjenu tog sredstva i metode, ministar je dužan da naredi da se obustavi njegova primjena i da se podaci i dokumenta na kojima su ti podaci zabilježeni unište.

O uništavanju podataka i dokumenata iz stava 4 ovog člana, sačinjava se zapisnik koji ministar dostavlja predsjedniku Vrhovnog suda, odnosno sudiji koji ga zamjenjuje.

Prikupljanje podataka primjenom sredstva i metode iz člana 41f stav 3 tačka 2 podtačka b ovog zakona, odobrava se za period do tri mjeseca i može biti produžavano na način iz člana 41g stav 1 ovog zakona i st. 1 i 2 ovog člana, dok se ne postigne svrha radi koje je odobrena primjena tog sredstva i metode.

Član 41i

Ako zadatak nije moguće izvršiti na način iz čl. 41d i 41e i člana 41f stav 3 tač. 1, 2 i 5 ovog zakona ili bi izvršenje zadatka zahtijevalo nesrazmjeri rizik ili ugrožavanje života i zdravlja ljudi, ovlašćeno službeno lice će primijeniti sredstva i metode iz člana 41f stav 3 tač. 3 i 4 ovog zakona.

Član 41j

Nadzor iz člana 41f stav 3 tačka 3 ovog zakona, za svaki pojedinačni slučaj vrši se na snovu prethodne odluke predsjednika Vrhovnog suda, odnosno sudije koji ga u skladu sa zakonom zamjenjuje, ako postoje osnovi sumnje da se:

- 1) priprema oružani napad na pripadnike i objekte Ministarstva i Vojske;
- 2) vrše tajne aktivnosti koje mogu prouzrokovati neotklonjive štetne posljedice po Ministarstvo i Vojsku;
- 3) vrše aktivnosti povezane sa špijunažom, subverzivnim djelatnostima ili odavanjem tajnih podataka od značaja za rad Ministarsva i Vojske.

Nadzor iz člana 41f stav 3 tačka 4 ovog zakona, za svaki pojedinačni slučaj vrši se na snovu prethodne odluke Vijeće sudija Vrhovnog suda, ako postoje osnovi sumnje da su Ministarstvo i Vojska ugroženi aktivnostima iz stava 1 tač. 1 do 3 ovog člana.

Odluka iz st. 1 i 2 ovog člana donosi se najkasnije u roku od 48 časova od podnošenja predloga.

Operatori i pružaoci usluga elektronskih komunikacija, kao i poštanski operatori dužni su da ovlašćenom službenom licu omoguće i garantuju uslove za vršenje nadzora iz člana 41f stav 3 tač. 3 i 4 ovog zakona, koji je odobrio predsjednik Vrhovnog suda.

Član 41k

Nadzor iz člana 41f stav 3 tač. 3 i 4 ovog zakona može da traje tri mjeseca, a zbog važnih razloga može se produžavati za po tri mjeseca, ali ne duže od 24 mjeseca.

Produženje nadzora iz člana 41f stav 3 tačka 3 ovog zakona odobrava predsjednik Vrhovnog suda, odnosno sudije koji ga u skladu sa zakonom zamjenjuje, a produženje nadzora iz člana 41f stav 3 tačka 4 ovog zakona odobrava Vijeće sudija Vrhovnog suda.

Nadzor iz člana 41f stav 3 tač. 3 i 4 ovog zakona, ukida se odmah nakon prestanka razloga zbog kojih je odobren, o čemu lice iz člana 41b stav 2 ovog člana, u pisanoj formi, obavještava predsjednika, odnosno Vijeće sudija Vrhovnog suda.

Član 41l

Vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne podatke i informacije prikupljene u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo dostavlja Savjetu za odbranu i bezbjednost.

Podaci i informacije iz stava 1 ovog člana označavaju se stepenom tajnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Član 41lj

Prilikom zasnivanja radnog odnosa u Ministarstvu i prijema u službu u Vojsci, Direktorat vrši bezbjednosnu provjeru kandidata, uz njegovu prethodnu saglasnost.

Ukoliko se bezbjednosnom provjerom utvrdi da postoji bezbjednosna smetnja, kandidat iz stava 1 ovog člana neće zasnovati radni odnos u Ministarstvu i Vojsci.

O postojanju bezbjednosne smetnje Direktorat nije dužan da obavještava kandidata.

Član 41m

Direktorat može prikupljati vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne podatke na osnovu saradnje sa Agencijom za nacionalnu bezbjednost i organima državne uprave koji, u okviru propisanih nadležnosti, prikupljaju, obrađuju, koriste, razmjenjuju, čuvaju i štite obavještajno bezbjednosne podatke.

Direktorat može prikupljati vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne podatke na osnovu saradnje sa nadležnim organima drugih država i međunarodnim organizacijama i institucijama, u skladu sa međunarodnim standardima, međunarodnim ugovorima i preuzetim obavezama.

Član 41n

Bliži način obavljanja vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova iz člana 41 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Član 41nj

Direktorat uspostavlja i vodi registre i zbirke o ličnim i drugim podacima koje prikupi u vršenju poslova iz svoje nadležnosti.

Registri i zbirke podataka iz stava 1 ovog člana predstavljaju tajne podatke, čiji se stepen tajnosti određuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Registri i zbirke podataka ne mogu da sadrže podatke o ličnosti čije prikupljanje nije u nadležnosti Direktorata.

Ukoliko ovlašćeno službeno lice dođe u posjed podataka iz stava 3 ovog člana dužno je da o tome odmah obavijesti lice iz člana 41b stav 2 ovog zakona.

Registri i zbirke podataka iz stava 1 ovog člana ne mogu da sadrže podatke i dokumenta koji se ne odnose na svrhu radi koje su podaci prikupljeni.

Podaci i dokumenta iz stava 5 ovog člana uništavaju se bez odlaganja.

Podaci i dokumenta iz stava 5 ovog člana koji su nastali primjenom nadzora nad elektronskim komunikacijama i poštanskim pošiljkama i nadzora i tehničkog snimanja unutrašnjosti objekata, zatvorenih prostora i predmeta uništavaju se nakon uvida predsjednika, odnosno Vijeća sudija Vrhovnog suda.

Uništavanje podataka i dokumenata iz st. 3 i 5 ovog člana vrši komisija koju obrazuje lice iz člana 41b stav 2 ovog zakona.

O uništavanju podataka i dokumenata komisija iz stava 8 ovog člana sačinjava zapisnik koji potpisuju članovi komisije koji prisustvuju uništavanju podataka i dokumenata.

Zapisnik o uništavanju podataka i dokumenata iz stava 5 ovog člana lice iz člana 41b stav 2 ovog zakona dostavlja na upoznavanje predsjedniku Vrhovnog suda, odnosno Vijeću sudija Vrhovnog suda.

Član 41o

Prikupljanje, obrada, korišćenje i zaštita ličnih i drugih vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih podataka vrši se u skladu sa zakonom.

Vrste evidencija i zbirki podataka, njihov sadržaj, način ustanavljanja, vođenja, korišćenja i zaštite propisuje Ministarstvo.

Član 41p

Ovlašćeno službeno lice koje u izvršavanju svojih poslova može biti izloženo opasnosti po ličnu bezbjednost, zdravlje i život, ima pravo držanja i nošenja službenog oružja, po ovlašćenju lica iz člana 41b stav 2 ovog zakona.

Ovlašćeno službeno lice može upotrijebiti službeno oružje samo u nužnoj odbrani i krajnjoj nuždi u skladu sa Krivičnim zakonikom.

Ovlašćeno službeno lice mora biti posebno osposobljeno za držanje, nošenje i upotrebu službenog oružja.

Program osposobljavanja i postupak provjere znanja o postupanju prilikom držanja, nošenja i upotrebe službenog, kao i način postupanja sa službenim oružjem bliže propisuje Ministarstvo.

Član 41r

Nadzor nad obavještajnim, kontraobavještajnim i bezbjednosnim poslovima u Ministarstvu i Vojski obavljaju Vlada, Skupština i Savjet za odbranu i bezbjednost.

Parlamentarni nadzor nad obavještajnim, kontraobavještajnim i bezbjednosnim poslovima u Ministarstvu i Vojski vrši se, u skladu sa posebnim zakonom."

Član 10

Član 51 mijenja se glasi:

"Zvanja ovlašćenih službenih lica i drugih zaposlenih u Ministarstvu koji imaju posebna ovlašćenja i dužnosti i njihovo razvrstavanje u grupe poslova utvrđuje Vlada."

Član 11

Poslije člana 53 dodaje se novo poglavlje i dva člana koja glase:

"Va. VOJNO DIPLOMATSKI PREDSTAVNICI

Član 53a

Vojno diplomatski predstavnici su lica u službi u Vojski i zaposleni u Ministarstvu koji su upućeni na rad pri diplomatskim i konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu i međunarodnim organizacijama.

Vojno diplomatski predstavnici imaju diplomatski status u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Član 53b

Zvanje, vrijeme na koje se imenuju, zarade i druga primanja, prava i obaveze, kao i druga pitanja od značaja za vršenje poslova vojno diplomatskih predstavnika, propisuje Vlada."

Član 12

Član 55 mijenja se i glasi:

"Inspeksijski nadzor u oblasti odbrane vrši Ministarstvo preko inspekcije za odbranu.

Inspeksijski nadzor iz stava 1 ovog člana vrši se nad nosiocima odbrambenih priprema u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor."

Član 13

Član 56 mijenja se i glasi:

„Inspeksijski nadzor vrši se radi utvrđivanja zakonitosti postupanja u primjeni propisa u oblasti odbrane, naročito u odnosu na:

- 1) ostvarivanje planova i pripremnih mjera za odbranu zemlje;
- 2) planiranje i upotrebu ljudskih i materijalnih resursa odbrane;
- 3) borbenu gotovost Vojske;
- 4) zaštitu na radu u Vojsci;
- 5) zaštitu od požara i zaštitu životne sredine u Ministarstvu i Vojsci;
- 6) primjenu ovlašćenja od strane ovlašćenih lica u Ministarstvu i Vojsci;
- 7) ostvarivanje prava lica u službi u Vojsci iz službe ili po osnovu službe, uključujući ocjenjivanje, disciplinsku i materijalnu odgovornost;
- 8) planiranje i uređenje prostora, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje vojnih objekata u vojnem krugu;
- 9) realizaciju mjera iz Plana integriteta Ministarstva i Vojske.

Pored poslova iz stava 1 ovog člana, inspekcija za odbranu vrši i poslove unutrašnje kontrole nad:

- obavljanjem vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova u Ministarstvu i Vojsci u skladu sa ovim zakonom;

- preduzetim mjerama po osnovu svih oblika neetičkog i nezakonitog ponašanja zaposlenih u Ministarstvu i Vojsci.

Bliži način vršenja poslova iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo."

Član 14

Poslije člana 60d dodaje se novi član koji glasi:

„Član 60e

Odredba člana 2 st. 2 i 3 i čl. 38a i 38b ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Sjevernoatlantskom savezu."

Član 15

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

TEKST ODREDABA ZAKONA O ODBRANI KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJAVAJU

Član 2

Obrana Crne Gore je osnovna državna funkcija koju organizuju i sprovode nosioci odbrambenih priprema, u cilju reagovanja na izazove, rizike i prijetnje bezbjednosti Crne Gore.

Član 4

Odbrambeni interesi ostvaruju se:

- 1) izvršavanjem poslova od interesa za odbranu;
- 2) saradnjom sa međunarodnim organizacijama i institucijama, drugim subjektima i saveznicima;
- 3) izgradnjom povjerenja, bezbjednosti i stabilnosti u regionu;
- 4) sprovođenjem aktivnosti u procesu integracije u NATO i EU.

Odbrambeni interesi se ostvaruju u skladu sa nacionalnim i međunarodnim pravom.

Član 5

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) Vojska Crne Gore (u daljem tekstu: Vojska) je profesionalna odbrambena snaga koja, kao dio sistema odbrane, brani nezavisnost, suverenost i državnu teritoriju Crne Gore, doprinosi izgradnji i očuvanju međunarodnog mira u skladu sa principima međunarodnog prava o upotrebi sile;

2) odbrambene pripreme su: cjelina organizacionih, kadrovskih, tehničkih i drugih mjera i aktivnosti koje se sprovode u miru, za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja;

3) nosioci odbrambenih priprema su: građani, Vojska, državni organi, organi državne uprave, lokalne samouprave i lokalne uprave, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici;

4) pripravnost je skup aktivnosti kojima se omogućava postepeni i organizovani prelazak nosilaca odbrambenih priprema na funkcionisanje u skladu sa planovima odbrane;

5) mobilizacija je skup aktivnosti kojima nosioci odbrambenih priprema prelaze iz stanja mirnodopske organizacije u stanje ratne organizacije i funkcionisanje u skladu sa Planom odbrane Crne Gore;

6) vanredno stanje je situacija kada na teritoriji ili dijelu teritorije Crne Gore nastanu velike prirodne nepogode, tehničko-tehnološke ili ekološke

nesreće, epidemije, veće narušavanje javnog reda i mira ili ugrožavanje ili pokušaj rušenja ustavnog poretku;

7) ratno stanje je situacija kada postoji neposredna ratna opasnost za Crnu Goru ili kada je Crna Gora napadnuta ili joj je objavljen rat;

8) osnovni dokumenti odbrane su: Strategija nacionalne bezbjednosti Crne Gore, Strategija odbrane Crne Gore, Strategijski pregled odbrane Crne Gore i Plan odbrane Crne Gore;

9) Strategija odbrane Crne Gore je dokument kojim se definišu najvažnija pitanja u oblasti funkcionisanja i razvoja sistema odbrane;

10) Plan odbrane Crne Gore je skup dokumenata kojim se planiraju pripreme za ostvarivanje ciljeva odbrane u okviru odbrambenog sistema;

10a) Strategijski pregled odbrane Crne Gore je polazni programski dokument kojim se definiše srednjoročno planiranje odbrane, efikasno upravljanje resursima odbrane, transparentnost poslova odbrane i izgradnja pretpostavki za demokratsku i civilnu kontrolu, profesionalizaciju i efikasnost Vojske u izvršavanju dodijeljenih misija i zadataka;

11) Strategija nacionalne bezbjednosti Crne Gore je dokument kojim se definišu razvoj i funkcionisanje sistema nacionalne bezbjednosti Crne Gore;

12) Doktrina vojne logistike je dokument kojim se definišu stavovi i opredjeljenja u vezi organizacije sistema logističke podrške jedinicama i komandama Vojske u izvršavanju misija i zadataka.

Član 12

U uslovima ratnog ili vanrednog stanja, Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) može odlučiti da materijalnu obavezu imaju i stranci kojima je odobreno stalno nastanjenje u Crnoj Gori, osim onih koji su na službi u diplomatskim, konzularnim i drugim predstavništvima stranih država i međunarodnim organizacijama.

Član 35

Savjet za odbranu i bezbjednost:

- 1) odobrava Plan upotrebe Vojske;
- 2) vrši i druge poslove utvrđene Ustavom ili zakonom.

Član 36

Ministarstvo:

- 1) predlaže Plan odbrane Crne Gore;
- 2) predlaže organizacijsko-formacijsku strukturu i veličinu Vojske;

3) utvrđuje: sadržaj i način izrade Plana odbrane Crne Gore; planiranje, programiranje, budžetiranje i izvršenje budžeta; sistem vojne logistike, Doktrinu vojne logistike, kao i kriterijume, vrstu ocjena i postupak ocjenjivanja borbene gotovosti Vojske;

4) obezbeđuje izvršavanje odluka i drugih akata Predsjednika Crne Gore i Vlade koje se odnose na poslove sistema odbrane, u skladu sa zakonom;

5) izvršava utvrđenu politiku odbrane;

6) organizuje i izvršava međunarodnu saradnju u oblasti odbrane;

7) organizuje elektronske komunikacije i zaštitu informacija za potrebe sistema odbrane;

8) organizuje i vrši vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne poslove, u skladu sa ovim zakonom;

9) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom.

Ministar je civilno lice.

Član 40

Pored obavještajnih i kontraobavještajnih poslova u oblasti odbrane koje organizuje i vrši Agencija za nacionalnu bezbjednost Crne Gore (u daljem tekstu: Agencija) u skladu sa zakonom kojim se uređuju nadležnost i način rada Agencije, u Ministarstvu i Vojsci organizuju se i vrše vojno obavještajni, kontraobavještajni i bezbjednosni poslovi u skladu sa ovim zakonom.

Član 41

Vojno obavještajni, kontraobavještajni i bezbjednosni poslovi koji se obavljaju u Ministarstvu obuhvataju:

1) planiranje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih aktivnosti u Ministarstvu i Vojsci;

2) koordinaciju, upravljanje, usmjeravanje i kontrolu vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova u Ministarstvu i Vojsci;

3) implementaciju vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih doktrina, procedura, smjernica i regulativa radi postizanja interoperabilnosti;

4) ostvarivanje i usmjeravanje saradnje sa vojno obavještajnim, kontraobavještajnim i bezbjednosnim službama drugih država i međunarodnih organizacija uz saglasnost ministra i u skladu sa međunarodnim standardima, međunarodnim ugovorima i preuzetim obavezama;

5) prikupljanje i čuvanje podataka i informacija u skladu sa ovim zakonom i njihovu zaštitu od neovlašćenog otkrivanja, davanja, korišćenja, gubitka ili uništavanja;

6) vršenje bezbjednosnih provjera za prijem na rad, odnosno u službu, obrazovanje i raspoređivanje na određene poslove, odnosno postavljenje na formacijska mjesta u Ministarstvu i Vojsci, u saradnji sa nadležnim organima.

Vojno obavještajni, kontraobavještajni i bezbjednosni poslovi u Ministarstvu vrše se u Odjeljenju za vojno obavještajne i bezbjednosne poslove, kao organizacionoj jedinici Ministarstva.

Odjeljenjem iz stava 2 ovog člana rukovodi načelnik odjeljenja, koga postavlja Vlada, na predlog ministra, uz pribavljeno mišljenje nadležnog radnog tijela Skupštine.

Načelnik odjeljenja iz stava 3 ovog člana je civilno lice.

Član 41a

Vojno obavještajni, kontraobavještajni i bezbjednosni poslovi koji se obavljaju u Vojsci obuhvataju:

1) planiranje, organizaciju, koordinaciju i realizaciju obavještajnog obezbjeđenja u Vojsci;

2) razvijanje i primjenu vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih doktrina, taktika, tehnika i procedura radi postizanja interoperabilnosti;

3) organizaciju, usmjeravanje i prikupljanje vojno obavještajnih podataka;

4) izradu obavještajnih materijala i dokumenata i njihovo dostavljanje korisnicima;

5) planiranje, organizovanje i realizaciju kontraobavještajne zaštite u Vojsci;

6) planiranje, organizovanje i kontrolisanje mjera bezbjednosti u Vojsci;

7) realizaciju saradnje i razmjene vojno obavještajnih podataka u skladu sa članom 41 stav 1 tačka 5 ovog zakona.

Način vršenja poslova iz člana 41 ovog zakona i stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 41b

Lica koja vrše vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne poslove, u skladu sa čl. 41 i 41a ovog zakona i aktom o unutrašnjoj

organizaciji i sistematizaciji Ministarstva, odnosno Formacijom Vojske, smatraju se ovlašćenim licima i izdaje im se službena legitimacija.

Obrazac i način izdavanja legitimacije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 41c

Prikupljanje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih podataka na teritoriji Crne Gore, lica iz člana 41b stav 1 ovog zakona mogu vršiti samo od zaposlenih u Ministarstvu i od lica u službi u Vojsci.

Ako je za prikupljanje podataka iz stava 1 ovog člana neophodna primjena sredstava i metoda tajnog prikupljanja podataka, ove poslove će obavljati Agencija u skladu sa zakonom, a na osnovu sporazuma između Ministarstva i Agencije.

Član 41d

Vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne podatke i informacije, prikupljene u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo dostavlja Savjetu za odbranu i bezbjednost i direktoru Agencije.

Podatke i informacije iz stava 1 ovog člana označavaju se stepenom tajnosti u skladu sa propisom o tajnosti podataka.

Član 41e

Nadzor nad obavještajnim, kontraobavještajnim i bezbjednosnim poslovima u Ministarstvu i Vojsci obavljaju Vlada, Skupština Crne Gore i Savjet za odbranu i bezbjednost.

Parlamentarni nadzor nad obavještajnim, kontraobavještajnim i bezbjednosnim poslovima u Ministarstvu i Vojscu vrši se na način propisan posebnim zakonom.

Član 51

Određena zvanja zaposlenih koji u Ministarstvu imaju posebna ovlašćenja i dužnosti ovlašćenih službenika i njihovo razvrstavanje u platne razrede utvrđuje Vlada.

Član 55

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor u okviru nadležnosti Ministarstva iz stava 1 ovog člana vrši inspekcija za odbranu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Bliži način vršenja inspeksijskog nadzora iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 56

Inspektor za odbranu vrši inspeksijski nadzor, naročito u odnosu na:

- 1) ostvarivanje planova i pripremnih mera za odbranu zemlje;
- 2) planiranje i upotrebu ljudskih i materijalnih resursa odbrane;
- 3) borbenu gotovost Vojske;
- 4) zaštitu na radu, zaštitu od požara i zaštitu životne sredine u Vojsci;
- 5) primjenu ovlašćenja od strane vojnih lica i ostvarivanje prava lica na službi u Vojsci iz službe ili po osnovu službe;
- 6) planiranje i uređenje prostora, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje vojnih objekata u vojnem krugu.

Inspektor za odbranu, pored inspeksijskih poslova u oblasti odbrane, vrši i poslove unutrašnje kontrole nad:

- 1) sprovodenjem mera zaštite tajnih podataka u Ministarstvu i Vojsci, u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka;
- 2) obavljanjem vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova u Ministarstvu i Vojsci u skladu sa ovim zakonom.

Izvještaj o unutrašnjoj kontroli iz stava 2 ovog člana inspektor za odbranu, najmanje jednom godišnje, dostavlja ministru i Vladi.

U vršenju poslova iz stava 1 tačka 3 ovog člana, inspektor vrši ocjenjivanje u skladu sa propisom Ministarstva.